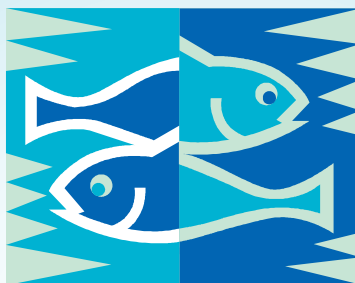

Огляд Нового Заповіту

Ісус Христос Син Божий

Вивчення Євангелії від Івана

*І Слово сталося тілом, і перебувало між нами,
повне благодаті та правди, і ми бачили славу Його,
славу як Однородженого від Отця.*

Івана 1:14

4

ПЛВЦ

Зміст

Іванів погляд на Ісуса.....	3
I. Вступ до Євангелії від Івана.....	3
II. Поглиблене вивчення Євангелії від Івана.....	5
Підсумок.....	8
Від Івана — Євангелія Сина Божого	11
I. Історичне тло.....	12
II. Особливі акценти	15
III. Ісус — Син Божий	16
Підсумок.....	24
Додаток 1. Притчі та чудеса Ісуса.....	29
Додаток 2. Поглянемо на Євангелію від Івана.....	31

Іванів погляд на Ісуса

ПЛАН УРОКУ

- I. Вступ до Євангелії від Івана
 - II. Поглиблене вивчення Євангелії від Івана
- Підсумок

ЦІЛІ УРОКУ

До кінця цього уроку ви повинні:

1. Добре орієнтуватися у подіях життя Ісуса, описаних у Євангелії від Івана.
2. Добре ознайомитися з Євангелією від Івана.
3. По-новому поглянути на питання божественності Христа.
4. Уміти розповісти у своїй церкві те, що ви дізналися в цьому уроці.

ЗАВДАННЯ ДО УРОКУ

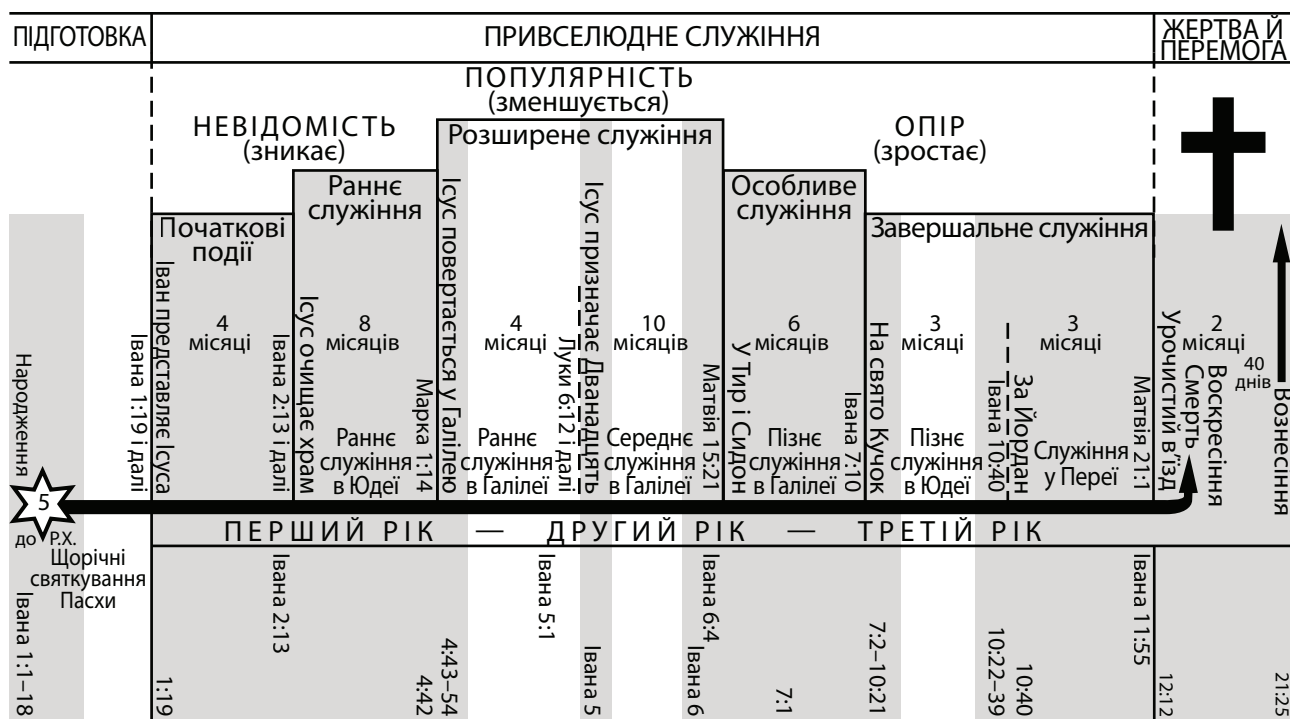
1. Прочитайте всю Євангелію від Івана щонайменше двічі під час роботи над уроком (окрім первинного побіжного перегляду, який потрібно буде зробити під час виконання вправи 1).
2. Запишіть у таблицю чудеса, подані в Євангелії від Івана.
3. Виконайте практичне завдання (розповісти свідоцтво).

I. Вступ до Євангелії від Івана

Євангелія від Івана, мабуть, для багатьох є найулюбленішою Євангелією. Осягнути всі глибини цієї багатой книги неможливо. У цій Євангелії подано не лише історичну оповідь, але й глибокі духовні думки щодо Христового перебування на землі. Ми хочемо дати вам можливість відвести достатньо часу для дослідження Євангелії від Івана, завдяки якому ви матимете і загальне уявлення про книгу в цілому, і розуміння деяких моментів, які вирізняють її з-поміж інших. Насолоджуйтесь нею під час читання. Просіть Святого Духа відкривати ваше серце для глибшого розуміння Ісуса Христа.

Цей урок здається коротшим, але містить повноцінний об'єм роботи, адже вимагає особистого дослідження. Беріться до роботи та відкрийте для себе скарби Євангелії від Івана!

ЖИТТЯ ХРИСТА, ОПИСАНЕ ІВАНОМ (ЗАТЕМНЕНЕ ТЛО)¹

Вправа 1

Відведіть час для побіжного ознайомлення з Євангелією від Івана. На виконання цієї вправи має піти **лише одна** година. Подбайте про те, щоб ви змогли ні на що не відволікатися. Тримайте біля себе зошит, щоб занотовувати думки, які виникатимуть у вас під час читання. Не вчитуйтесь у кожне слово, а зосередьтеся на головних подіях та персонажах, записуючи їх собі в зошит. Крім того, підкреслюйте у Біблії та записуйте в зошит усі ключові слова та словосполучення, які вам трапляться під час цього читання. Закінчивши читання, поміркуйте про те, що вам здалося головною темою цієї книги — яке уявлення про Ісуса хотів сформувати в нас Іван. Запишіть свої думки у зошит. Оскільки зараз ви читатимете цю Євангелію дуже побіжно, то ваші думки можуть виявитися не цілком одноставними та добре сформованими. Вам не слід про це зараз переживати, оскільки згодом ви матимете час для глибшого обмірковування та розвитку своїх думок.

Розгляньте таблицю, в якій показано, як життя Ісуса висвітлюється в Євангелії від Івана. Затемнені зони показують, які події з життя Ісуса Іван включив у свою оповідь порівняно з матеріалом, що входить до трьох інших Євангелій. Зауважте посилання, які подано у нижній частині таблиці.

Питання 1. Відповідно до цієї таблиці, на якому відрізку життя Ісуса зосереджує Іван головну увагу?

¹ Jensen I. *Jensen's Survey of the New Testament*. — Chicago: Moody Press, 1981. — P. 183.

Питання 2. Яку частину Іван висвітлює найменше порівняно з іншими Євангеліями?

Питання 3. Зауважте, як ця таблиця розділена на частини, де заголовки подані з одного боку від жирної лінії, а посилання — з іншого (наприклад, «Іван представляє Ісуса» — Івана 1:19 і далі). Знайдіть посилання на інші книги, крім Євангелії від Івана, і запишіть їх разом із заголовками до них.

Крім того, у цій таблиці є чимало іншої важливої інформації. Відведіть достатньо часу на ознайомлення з нею та перегляньте у Біблії усі посилання, які вас зацікавлять. Досліджуючи таблицю, пам'ятайте, що у ній порівнюється інформація про життя Ісуса, подана в Євангелії від Івана, з матеріалом інших Євангелій, а не з Ісусовим життям в цілому. У всіх Євангеліях головна увага зосереджена на привселюдному житті та служінні Ісуса, і в них міститься дуже мало інформації про перші 30 років Його життя.

II. Поглиблене вивчення Євангелії від Івана

Вправа 2

Прочитайте Євангелію від Івана та відзначте вказівки на божественність Ісуса. Під час цього уроку ви перечитаєте Євангелію від Івана двічі або тричі. Під час читання відзначайте всі вказівки на божественність Ісуса. Записуйте в зошиті посилання і поряд зазначайте, ким це сказано і що саме. У себе в Біблії відзначте синім кольором або підкресліть синім олівцем усі ті вислови Ісуса, якими Він вказує на Свою божественність, а червоним — вислови інших людей. Під час наступного семінару ви маєте показати свою Біблію керівникові курсу.

Вправа 3

Відзначте численні титули Христа. Перечитуючи Євангелію від Івана, ви зауважите чимало титулів Ісуса Христа. Відзначте їх зеленим олівцем у себе в Біблії, а у зошиті запишіть ці титули разом із посиланнями. Коли ви закінчите працювати над цим уроком, присвяченому Євангелії від Івана, напишіть у себе в зошиті невеличкий твір на один абзац, в якому буде описано Ісуса на основі Його титулів, наведених в Євангелії від Івана. Можливо, було б доцільно порівняти те, ким називав Себе Ісус, з тим, ким називали Його люди. Обсяг твору має бути 50–100 слів.

Ми рекомендуємо, щоб ви прочитали повністю Євангелію від Івана під час виконання вправ 2 та 3. Можливо, ви відразу не знайдете усіх вказівок на божественність Христа чи всіх Його титулів, але вам не слід надто перейматися. Якщо ви робите відмітки у Біблії, то у вас є можливість згодом під час читання відзначити те, що ви пропустили чи не помітили раніше.

ше. Крім того, відмітки допомагатимуть вам і далі, коли ви знову будете переречити та досліджувати ці тексти.

Коли ви закінчите працю над цими двома вправами, підготуйтеся до того, щоб ще раз прочитати цілу Євангелію під час виконання вправ 4 та 5.

Вправа 4

Складіть власні заголовки для сегментів Євангелії від Івана. У поданій нижче таблиці запишіть заголовки сегментів Євангелії від Івана. У себе в зошиті обґрунтуйте, чому Івана 1:19; 10:40 та 12:36(б) є межами сегментів.

1:1	<i>Бог було Слово</i>
1:19	<i>Іван христить</i>
2:1	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10:1	
10:40	
12:1	
12:36(б)	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	

Вправа 5

Запишіть у таблицю чудеса, подані в Євангелії від Івана. Так само, як і в попередніх Євангеліях, заповніть таблицю, представлену в додатку 1, записами про чудеса Ісуса, поданими в Євангелії від Івана.

Оскільки в Євангелії від Івана наведено лише дві притчі, ми не пропонуємо для них таблицю. Проте ви можете записати посилання на ці притчі під однією з інших таблиць.

Тепер відведіть достатньо часу для відповіді на питання щодо того матеріалу, який ви вже опрацювали в цьому уроці.

Питання 4. Чи знайшли ви в Івановій оповіді поворотний або вирішальний момент? Якщо так, то що, на вашу думку, є кульмінацією його книги?

Питання 5. Як Іван визначає мету своєї оповіді? Див. Івана 20:30–31.

Питання 6. Прочитайте Івана 1:18 дуже уважно. Що у цьому вірші сказано про те, з якою метою Ісус став людиною?

Питання 7. В Івана 1:19–12:36(а) головна увага Ісуса зосереджена переважно на окремих людях. На кому зосереджена Його увага в Івана 12:36(б) — 17:26?

Питання 8. У яких віршах розділу 5 показано початок опору Ісусові?

Питання 9. У якому розділі описано арешт Ісуса?

Питання 10. Де описано воскресіння?

Питання 11. Як пов'язані з воскресінням розділи 20–21?

Питання 12. Порівняйте Івана 1–12:36(а) та Івана 12:36(б) — 21:25. Який період часу охоплюється у першій половині Євангелії від Івана? А в другій?

Питання 13. На чому переважно зосереджена остання частина Євангелії від Івана — на чудесах чи на словах Ісуса?

Питання 14. В Івана 20:30–31 ми маємо ключові вірші цієї Євангелії. Які слова у цих віршах є ключовими?

Питання 15. Чому Ісус вчинив такі численні чудеса чи знаки? Для того, щоб полегшити людям життя, чи з якоюсь іншою метою? Див. Івана 20:31.

Як і до попередніх Євангелій, ми дамо вам основний план, який ви маєте вивчити напам'ять до іспиту. Цей план є загальним поглядом на цю Євангелію.

ПЛАН ЄВАНГЕЛІЇ ВІД ІВАНА	
I. Пролог	(1:1–18)
II. Привселюдне служіння	(1:19 – 12:50)
III. Приватне служіння	(13–17)
IV. Страсті	(18–19)
V. Воскресіння	(20–21)

Вправа 6

Складіть план до Івана 17. Івана 17 містить найдовшу із записаних молитов Ісуса. Відведіть достатньо часу для вдумливого прочитання цього уривку, а потім у своєму зошиті складіть план цієї молитви. Що ви дізналися про молитву з цього уривку? Який заголовок ви обрали до нього?

Підсумок

Практичне завдання. Поділіться тим, що ви вивчили

Напишіть один або два абзаци про те, що ви дізналися в процесі вивчення Євангелії від Івана. Чого навчилися особисто ви? Що під час цього вивчення виявилося для вас новим? До яких кроків закликав вас Святий Дух? Чи змінилося ваше життя? З усього, що ви взяли для себе, що є найважливішим? Як ви можете донести цю науку до інших? Поділіться цим свідоцтвом у своїй церкві чи під час зустрічі малої групи.

Питання 16. На основі всього, що ви досі дослідили в Євангелії від Івана, запропонуйте для неї свою назву. Ця назва має віддзеркалювати головний акцент книги.

Відповіді на питання

1. На останніх шести місяцях життя Ісуса.
2. У Євангелії від Івана найменше висвітлено другий рік.
3. Марка 1:14 — Ісус повертається у Галілею.
Луки 6:12 і далі — Ісус призначає Дванадцять.
Матвія 15:21 — У Тир і Сидон.
Матвія 21:1 — Урочистий в'їзд.
4. Ваша відповідь. Івана 12 — це кульмінаційний момент книги, тому що тут показано пік популярності Ісуса у народі, а також певне протистояння, з яким Він зіткнувся. Цей поворотний момент є найбільшим в Івановій оповіді; далі історія «починає» завершуватися.
5. Іван сам називає мету, з якою він розповідає цю Євангелію: «...Щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» Іншими словами, щоб люди знайшли рятівну віру в Ісуса завдяки Івановій євангельській оповіді.
6. Відповідно до Івана 1:18, Ісус прийшов виявити Бога Отця.
7. Тут увага зосереджена переважно на Його учнях.
8. У віршах 10–16.
9. У розділі 18.
10. У розділі 20.
11. У розділі 20 описано воскресіння, а з'явлення Ісуса після воскресіння — в обох розділах.
12. Оскільки Іван оминає увагою народження і дитинство Ісуса, то у першій половині Євангелії від Івана висвітлено три роки служіння Ісуса, а в другій — останні кілька днів Його життя.
13. На словах Ісуса.
14. «Ознак», «ввірували».
15. Ісусові чудеса були знаками, щоб довести людям, ким Він насправді є. Ісус співчував тим людям, яких зціляв, але разом із тим Він чимало людей зцілив для того, щоб показати Свою владу та довести Свою божественність.
Відповідно до Івана 1:18, Ісус прийшов виявити Бога Отця.
16. Ваша відповідь.

Відповіді до вправ

- 1.** Ваша відповідь. Серед ключових слів або словосполучень можуть бути такі: «любов», «виноградина», «Я Є», «пастир». Головна тема Євангелії від Івана буде більше обговорюватися на наступному семінарі.
- 2.** Це завдання може виявитися важким в залежності від вашої обізнаності з Біблією в цілому та цією книгою зокрема. Можливо, під час обговорення цієї вправи на семінарі варто занотувати собі думки інших учасників групи.
- 3.** Ця вправа може виконуватися і під час іншої дослідницької роботи. Не забудьте написати один абзац про те, що ви дізналися, і будьте готові зачитати його на семінарі.
- 4.** Ваша відповідь.

Причина, з якої Івана 1:19 є межею, полягає в тому, що цей вірш починає новий розділ після вступу. Івана 10:40 є межею, тому що в цьому місці розповідь відходить від дискусій Ісуса з провідниками єврейського народу і починає зосереджуватися на хресті. Після Івана 12:36(б) Ісус відсторонюється від публічного служіння.

- 5.** Ваша відповідь. Ви помітите, що Іван не наводить численних чудес, але записує не ті, що подані іншими євангелістами.
- 6.** Ваша відповідь.

Приблизний дуже простий план цього уривка:

1. Ісусова молитва за Себе (17:1–5)
2. Ісус молиться за Своїх учнів (17:6–19)
3. Ісус молиться за Церкву (17:20–26)

Іноді цей уривок називають первосвященницькою молитвою.

Від Івана — Євангелія Сина Божого

План уроку

- I. Історичне тло
 - А. Авторство
 - Б. Дата
 - В. Загальне тло
 - Г. Читачі
 - Д. Географія Євангелії від Івана
- II. Особливі акценти
 - А. Божественність Христа
 - Б. Порівняння між фізичним та духовним
 - В. Ключовий вірш
- III. Ісус — Син Божий

Підсумок

Цілі уроку

До кінця цього уроку ви повинні:

1. Знати напам'ять таку інформацію про Євангелію від Івана: ім'я автора, кому адресована книга, мету її написання, ключовий вірш та план цієї Євангелії.
2. Відрізнати чудеса, які були записані в Євангелії від Івана, від чудес, що наводяться в синоптичних Євангеліях.
3. Розуміти потребу особистого залучення до праці благовістя.
4. Підсумувати свої міркування про воскресіння та знайти новий спосіб передати його суть.
5. Поновити любов до інших людей у своїй церкві.

Завдання до уроку

1. Опрацюйте весь урок, відповідаючи на питання та виконуючи вправи. Перевірте свої відповіді з тими, що наводяться в кінці уроку.

2. Прочитайте додаток 2 з книги «Погляд на Новий Заповіт».
3. Виконайте практичне завдання (нове переживання воскресіння).

Пояснення слів

Гностик — прихильник гностицизму, релігійного вчення, відповідно до якого інтуїтивне знання вважається шляхом до вивільнення духовної складової людини. Це вчення вважається ересю в християнських церквах.

I. Історичне тло

A. Авторство

Коли читачеві подобається якась добре написана книга, зазвичай йому стає цікавою й особа автора. Євангелія від Івана створює враження оповіді, написаної прямим свідком усіх описаних подій та промов. У ній часто згадується «учень, якого любив Ісус», а в Івана 21:24 подано свідчення автора, — ці слова поглиблюють нашу цікавість до того, хто дійсно записав усі ці події. Особа автора в цій книзі Біблії подається доволі цікаво, і тому ми відведемо достатньо часу, щоб ви могли самостійно розглянути деякі свідоцтва щодо авторства. Так ви зможете повніше досягнути певні принципи, завдяки яким визначається авторство книги. Розгляньмо деякі наявні свідоцтва.

1. Пряме внутрішнє свідоцтво

Питання 1. Прочитайте Івана 1:14, а потім 1 Івана 1:1–3. Чи є сказане словами свідка?

Питання 2. Тепер прочитайте Івана 19:35. Тут знову бачимо претензію на те, що це свідчення є словами очевидця. Яка подія передувала сказаному?

Питання 3. Що ви дізнаєтеся про автора в Івана 21:20–25?

У кінці цієї Євангелії дуже чітко зазначено, що її автором є *«учень, якого любив Ісус»*.

2. Непряме внутрішнє свідоцтво

Тепер ми поглянемо на текст, щоб визначити, ким був автор: євреєм чи неєвреєм. Це свідоцтво лише підтвердить те, що ми вже побачили. Ми знаємо, що всі Ісусові учні були євреями. Проте дослідники зважають також на допоміжні свідоцтва, які підтверджують те, що було сказано раніше.

У цій Євангелії Ісуса названо Агнцем Божим. Також у ній згадується змій у пустині та небесна манна. Автор говорить про колодязь Якова, овець та пастирів, суботу, і в його словах вбачається добра обізнаність.

Питання 4. Чи зміг би про це все написати неєврей? Та навіть якби зміг, чи не здається вам, що він мав би приділити більше уваги поясненню цих посилань на Старий Заповіт, якби сам не був достеменно обізнаний у них. Як ви вважаєте?

У часи Ісуса у світі було три головних єврейських центри: у Вавилоні, в Єгипті та у Палестині. Євреї також перебували в багатьох інших місцях, але вказані міста були центрами освіти та релігійного виховання. Звідки нам відомо, що автор походив з Палестини, а не з іншої місцевості? Ми не маємо часу вивчати кожен вірш, але автор мав точні знання про такі суперечливі питання, як очищення (Івана 3:25) або дотримання суботи (Івана 7:22–24). Він також детально описував подорожі та географію. Вдаючись до подробиць, наприклад, згадуючи такі маловідомі місця, як Салим та Єфрем, він робить свою оповідь живою. Коли ви перечитуватимете Євангелію від Івана, подумайте про автора, про те, як він пише, про його знання подій та місць.

То як нам дійти кінцевого висновку щодо того, хто є автором? Ми вже виключили Петра. Тепер прочитайте Івана 1:35–51. Зауважте, що було два учні, але одного з них не названо.

Питання 5. Хто ці інші учні, яких згадано в цьому уривку?

Ми могли б продовжувати вправлятися в дедукції, але через надмір деталей не будемо цього робити у межах уроку. Петро, Яків та Іван — три учні, яких Ісус, здається, виокремлює для того, щоб приділити їм особливу увагу; і надалі ми бачимо, що в пізніх працях Івана прослідковується тема любові. Не важко зрозуміти, що Ісус виділив його особливо.

Євангелія від Івана за традицією завжди приписувалася апостолові Івану, і впродовж багатьох століть було чимало тих, що визнавали його за автора. Хто ж був цей Іван?

Іван був сином Зеведея і братом Якова. Цілком можливо, що він був двоюрідним братом Ісуса, що до деякої міри могло б пояснити їхні близькі стосунки. До того як стати послідовником Ісуса, Іван був рибалкою і працював зі своїм батьком на Галілейському морі.

Іван був першим учнем, який повірив у воскресіння Ісуса (Івана 20:8). Під кінець життя Іван був у вигнанні на острові Патмос (Об'явлення 1:9), але згідно з традицією повернувся в Ефес, де написав свою Євангелію і три послання, названі його іменем.

Б. Дата

Серед євангельських християн майже одностайною є думка, що Євангелія від Івана була найімовірніше написана між 90 і 95 рр. н. е. Це означає, що ця Євангелія була написана через 30 чи більше років після написання інших Євангелій. Цей факт допомагає нам пояснити, чому Євангелія від Івана містить так багато матеріалу, якого немає в інших Євангеліях, і чому Іван не повторює багато з того, чого нас учать синоптичні Євангелії. Іван мав до них доступ, і тому у своїй роботі він вирішив доповнити історію Ісуса Христа — Сина Божого. Коли Іван закінчив писати свою Євангелію, всі інші учні вже померли. Самому Іванові на час написання було, напевно, вже за дев'яносто. Він мав можливість включити в свою оповідь все розуміння вчення Ісуса і Його чуд, не міняючи самої історії. Ця Євангелія є для нас особливим даром, тому що Іван мав можливість її писати з глибшим розумінням та більшою мудрістю, які приходять з часом.

В. Загальне тло

Євангелія від Івана писалася на фоні потреб і обставин, що виникали в ранній Церкві в кінці I-го сторіччя. У той час єретичне вчення, відоме як гностицизм, почало впливати на вчення і життя Церкви. Відповідно була потреба знову акцентувати увагу на тому, чого дійсно вчив Ісус, а також на духовних аспектах правдивого християнського учнівства. Одне з ранніх джерел вказує на те, що у той час була нагальна потреба в «духовній Євангелії», і у відповідь на цю потребу Іван написав свою працю. Ця Євангелія багато в чому ретельно опирається на юдаїзм та Старий Заповіт, але водночас її мова є дуже привабливою для читачів-язичників.²

Іван писав, щоб запевнити людей, що Ісус є Бог. Він боровся з єретиками-гностиками, які стверджували, що Ісус, якби Він був Богом, не міг бути цілковито людиною. Крім того, в цей час римський імператор теж називав себе богом і вимагав поклоніння собі. Тому Іван мав спростувати твердження гностиків і обґрунтувати поклоніння тільки одному Ісусу Христу, як Богу.

Іванова Євангелія наповнена вченням про досконале втілення Бога в людині. Кожне чудо, яке Іван вирішив подати у своїй праці, доводить божественність Ісуса через виявлення Його влади над різними стихіями та сферами. Повчання, які Іван включив у свою Євангелію, мали показати досконалість розуму Ісуса. Усе, що подається в цій Євангелії, було ретельно відібрано, *«щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його»* (Івана 20:31).

Г. Читачі

Іван писав до всіх людей. Кожен з євангелістів звертався у своїх посланнях до конкретних груп людей: римлян, греків або євреїв; Іван же звертався зі звісткою любові до всіх цих груп — а тому і до всіх нас!

Д. Географія Євангелії від Івана

В Євангелії від Івана географія не відіграє важливої ролі. При тому, що є одне або два місця, які згадуються тільки в цій Євангелії (наприклад, Кана Галилейська), майже кожна згадана в Івана місцина наводиться також хоча б в одній з інших Євангелій.

Прове́дімо невелике повторення.

Питання 6. Які ще книги, крім Євангелії, написав Іван?

Питання 7. Що ставив собі за мету Іван, пишучи цю Євангелію?

Питання 8. З якими єретичними ідеями боровся Іван за допомогою своєї Євангелії?

Питання 9. Кому конкретно адресував Іван свою Євангелію?

² *The Wesley Bible: New King James Version.* — Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1990. — P. 1573.

II. Особливі акценти

Оскільки Іван писав цю Євангелію набагато пізніше від інших євангелістів, він обрав унікальний підхід, опускаючи описи багатьох фактичних деталей, чуд і повчань, які вже були описані.

*«Поняття любові, як Божої любові до людей, так і любові християн одне до одного, є видатною рисою у цій Євангелії. Іншими ключовими ідеями є життя, віра і слава. У Євангелії від Івана часто зустрічаються контрастні пари ідей, наприклад, світло — темрява, віра — невіра, любов — ненависть і земне — небесне. Серед головних доктринальних питань — це взаємовідносини між Отцем, Сином і Святим Духом, людська природа та призначення людини в світлі Божого об'явлення і природа правдивої християнської віри та учнівства».*³

А. Божественність Христа

Як ми вже раніше згадували, Євангелія від Івана зосереджена на божественності Ісуса. Де-хто називає її «духовною» Євангелією, тому що вона відповідає духовним потребам усіх типів людей. Справді,

«ця Євангелія відповідає духовним запитам як юдеїв, так і поган. Саме для цього Іван подає такі чудові проповіді: слово про народження згори; про Христа як воду життя; як хліб життя; як світло для світу; як шлях, і правду, і життя; як виноградну лозу; як воскресіння і життя.

*Таким чином, божественність нашого Господа виявляється і в Його словах, і в Його ділах. Саме в цих величних проповідях виявляється глибокий духовний зв'язок Христа з Його Церквою. Ці глибокі духовні істини не виражені у формі притч. Читач, напевно, звернув увагу на той факт, що в цій Євангелії Іван не описує жодної з притч інших Євангелій, і жодне твердження не подається у формі притчі. Він використовує мовні образи та ілюстрації, але не притчі в первинному значенні цього слова».*⁴

Б. Порівняння між фізичним та духовним

Хоча порівняння фізичного і духовного зустрічається по всій Біблії, в Євангелії від Івана особливий наголос зроблено на протиставленні цих сфер. У розділі 2 порівнюється храм-будівля з тілом Ісуса. В розділі 3 порівнюється фізичне та духовне народження. У розділі 4 — фізична та духовна вода. В розділі 6 пожива для тіла порівнюється з поживою для душі. У біблійні часи люди так само прагнули до матеріального, як і сьогодні. Ми тягнемось до того, що можемо побачити, а не до невидимих духовних цінностей. Що вам спадає на думку, коли звучить слово «церква»? Будівля чи Божя спільнота? За чим ви оцінюєте членів церкви? За тим, як часто вони відвідують церкву, чи за тим, наскільки побожним є їхнє життя? За тим, як вони одягаються, чи за плодами Духа?

В. Ключовий вірш

Івана 20:31: *«Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!»* Іван написав свою Євангелію, щоб люди повірили, що Ісус є Син Божий. Він часто згадує про те, що хтось увірував, а хтось — ні. Слово «вірити» в різних формах вживається в Євангелії від Івана майже сто разів!

³ *The Wesley Bible: New King James Version.* — Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1990. — P. 1574.

⁴ *The Holy Bible. King James Version, Analytical Ed.* — Chicago: John A. Dickson Publishing Co., 1941. — P. 1230.

Вправа 1

Вивчення напам'ять. Вивчіть напам'ять Івана 20:31. Вам необхідно буде знати цей вірш для іспиту.

III. Ісус — Син Божий

Прочитайте главу 5 книги «Погляд на Новий Заповіт», а потім дайте відповіді на подані нижче питання.

Питання 10. Яких сімох свідків того факту, що Ісус є Син Божий, наводить доктор Мірс?

Доктор Мірс перелічує 7 висловлювань «Я є», але слова «*Перш, ніж був Авраам, Я є*», зазвичай, до цього переліку не входять. Ця фраза є прямою вказівкою Ісуса на Свою божественність.

Питання 11. Якою була реакція людей на це твердження?

Питання 12. Чому, на вашу думку, їхня реакція була такою бурхливою?

Інший випадок вживання висловлювання «Я є» можна знайти в Івана 10:9.

Питання 13. Зараз складіть свій власний перелік з семи тверджень Ісуса «Я є», включаючи Івана 10:9.

Питання 14. Складіть перелік семи чуд, які в Івана записані перед розп'яттям і воскресінням Ісуса.

Це були сім особливих знамень, які доводять божественність Ісуса. Іван виявив особливу прискіпливість, вибираючи чуда, які він хотів записати.

Вправа 2

Порівняйте Євангелію від Івана з іншими Євангеліями. Перегляньте свою «таблицю чудес» до Євангелії від Івана та порівняйте її з таблицями до інших Євангелій з попередніх уроків. Чому, на вашу думку, Іван обрав саме ці чудеса?

Питання 15. Як євреї прийняли Ісуса (Івана 1:11)?

Питання 16. На що не варто розраховувати для отримання спасіння?

Питання 17. У чому була важливість переміни води на вино в Кані? Що робить це чудо особливим?

Питання 18. Що для Никодима було основою спасіння?

У Никодима було інше розуміння того, що означає належати до Царства Божого, ніж в Ісуса.

Вправа 3

Протиставте бачення Никодима та науку Ісуса. У своєму зошиті складіть таблицю, подібну до тієї, що подано далі. Тоді, беручи за основу Івана 3:1–21, запишіть уявлення Никодима про Царство Боже та протилежні до них уявлення Ісуса.

Громадянство у Царстві

Никодимове бачення	Ісусове бачення
1.	1.

Ви маєте знайти щонайменше три таких протиставлення, але у тексті їх є й більше. Будьте готові показати результати своєї роботи на наступному семінарі.

Про самарян уже згадувалось в уроці 3, але для розгляду історії про зустріч Ісуса з самарянкою біля колодязя в Івана 4 важливо дізнатися ще кілька деталей. Ви можете прочитати про походження самарян у 2 Царів 17:6, 33. Прочитайте ці вірші зараз.

Питання 19. Хто захопив Самарію?

Питання 20. Хто пішов у вигнання з Самарії?

Потім цар, яким на той час був Саргон, населив Самарію людьми з інших земель.

Питання 21. Опишіть релігійні звичаї цих людей.

Ці люди з часом вступали у змішані шлюби з ізраїльтянами й стали відомими як самаряни. Згодом вони відмовилися від ідолопоклонства своїх предків і стали поклонятися єдиному Богу. Однак релігія самарян мала декілька відмінностей від чистого юдаїзму. Богонатхненним Словом Божим вони визнавали тільки П'ятикнижжя Мойсея та завжди називали його «Законом». Вони не приймали інших Писань. Вони вірили, що гора Гарізім була тим місцем, де Авраам збирався принести в жертву Ісака (Буття 22), де Авраам зустрів Мелхиседека (Буття 14) і де євреї звершили перше жертвоприношення після завоювання Ханаану (див. Повторення Закону 11:29; 27:12 — згадки про гору Гарізім). Це якраз та сама гора, яку згадує самарянка. Самаряни навіть збудували для себе храм на цій горі, але він був зруйнований євреями більш ніж за сто років до Христа. Євреї вважали гору Гарізім осередком ворожої до них секти, заснованої Манасією, зятем Санваллата (Неемії 13:28). Ця ворожнеча стала настільки сильною, що благочестиві євреї були готові подорожувати кілька днів довше, щоб лише не проходити через територію Самарії.

Ці деталі, можливо, допоможуть вам краще зрозуміти цю історію. Учинок Ісуса був надзвичайним. Лише те, що Він пішов через цю територію, вже кидало на Нього тінь. А те, що Він розпочав розмову з незнайомою жінкою, взагалі було чимось нечуваним. І на додачу Він ще й попросив чогось з її рук! Ісус Своїми діями дуже потужно виступив проти упередженості. Він був відомий тим, що звертався до тих, кого зневажали представники релігії.

Жінка біля колодязя засвідчила цілому місту про те, що зробив для неї Ісус. Напевно, що це було для неї не просто: ймовірно, вона була об'єктом зневаги та пліток у цьому місті, але, попри все, люди повірили їй. Порівняйте її відповідь Христу з тим, як згодом у Єрусалимі реагували на Нього численні провідники народу. Вони вірили, та боялися це визнати (Івана 12:42–43). Тільки уявіть, наскільки сильно могли б вплинути їхні свідчення на залучення інших до Христа!

Вправа 4

Навчіться в аморальній жінки. Чи викликає Ісус Христос у вас захоплення? Можливо, подібно до фарисеїв, ви зосереджені на тому, що ви робите для Христа, а не на тому, що Він робить для вас? Як ви думаєте, що б сталося, якби ви розповіли своїм співробітникам і сусідам про те, що Христос зробив для вас? Як ви думаєте, що станеться, якщо ви не розповідатимете їм?

Іван пише, що після того, як Ісус зцілив сина царедворця, той і всі його домашні увірували в Ісуса. У Книзі Дій ми можемо прочитати подібні історії про цілі сім'ї, що наверталися до віри в Ісуса Христа. З історії ми знаємо, що цілі армії чи міста наверталися у віру в Ісуса. Уже в наш час подібні рухи відбувалися в Індії та Африці.

Вправа 5

Викладіть, що ви думаєте про масові навернення у віру. У зошиті поясніть свою думку про ці навернення. Чи вважаєте ви їх справжніми? На вашу думку, чи визнає їх Бог? Що було б, якби ми намагалися приводити до Христа цілі сім'ї, а не по одній людині з кожної сім'ї?

Питання 22. Якими людьми були найближчі послідовники Ісуса?

Вправа 6

Пропагуйте любов у своїй церкві. Як ви можете оцінити свою церкву відповідно до заповіді Ісуса, «щоб любили один одного ви, як Я вас полюбив»? Чи існує у церковній громаді глибока близькість, чи, радше, є незгоди, сварки та плітки? Після відповіді на ці питання опишіть у своєму зошиті один спосіб, яким ви можете виконувати цю заповідь у стосунках з іншими людьми у вашій церкві.

Євангелія від Івана дуже багата на інформацію про Святого Духа. Тут Ісус розповідає нам про Святого Духа таке, чого немає більше ніде у Писанні.

Питання 23. Перегляньте наступні вірші в Євангелії від Івана та запишіть те, що ви дізналися про Святого Духа:

1:33 _____

3:5 _____

6:63 _____

7:37–38 _____

14:16–17 _____

14:26 _____

15:26–27 _____

16:8 _____

16:14 _____

Це не повний перелік місць у цій Євангелії, де йде мова про Святого Духа. Можливо, ви б хотіли виділити більше часу для глибшого осмислення сказаного Христом. Якщо так, то вам слід у симфонії відшукати й інші вірші, у яких йдеться про Святого Духа.

Питання 24. У чому полягає справжня таємниця християнського життя, описаного в Івана 15? Як практично ми могли б застосувати цю істину в нашому особистому житті?

Питання 25. Прочитайте Івана 17 і заповніть цю таблицю, записавши у неї прохання Христа і мету цих прохань (зауважте, що не для кожного прохання зазначена мета):

АНАЛІЗ		
	Прохання	Мета
вірш 1		
вірш 5		
вірш 11		
вірш 13		
вірш 15		
вірш 17		
вірш 21		
вірш 21		
вірш 22		
вірш 23		
вірш 24		
вірш 24		

Вправа 7

Моліться словами Івана 17. У попередньому уроці ви вже підсумували цей уривок і щойно ще раз розглянули його в попередньому питанні. Зараз виділіть час для того, щоб схилити в молитві коліна і дозволити Ісусові скерувати вас у молитві та повторному читанні Івана 17.

Перейдімо до розгляду деяких деталей арешту і розп'яття Ісуса, особливо акцентуючи увагу на тому, що не згадується в інших євангельських текстах.

Сцена з Таємною вечерею з учнями і зі словом, виголошеним після вечері, відбулася, напевно, в тій місцевості, яка зараз називається верхнім містом, тобто у південно-західній частині Єрусалима. У наш час це місце знаходиться поза межами стіни, але в часи Ісуса воно було в межах міських стін... Схоже, що Ісус і Його учні пішли звідси в східному напрямку темними вулицями міста або, можливо, зовнішнім боком південної стіни, потім перейшли через глибоку Кедронську долину поблизу південно-східної частини Храму. Східний берег потоку Кедрон є також і західним схилом Оливної гори. Імовірно, що це місцевість поблизу древніх царських садів Старого Заповіту. Тут і тепер є сади, бо є вода. Як і в ті часи, оливкові дерева тут ростуть і зараз.⁵

Прогляньте розділ 18 і дайте відповіді на питання, подані нижче.

Питання 26. Чому Іван не записав, що Юда поцілував Ісуса?

⁵ Turner G. A. *Aldersgate Biblical Series*. — Winona Lake, Indiana: Light and Life Publishing, 1962. — P. 66. — (John—B; S — 48).

Питання 27. Яке було єдине прохання Ісуса до тих, хто прийшов Його арештувати?

Питання 28. Яке у цьому здійснилося пророцтво?

Тільки в цій оповіді згадується ім'я Малх — ім'я слуги, якому було відтято вухо.

Питання 29. Що це говорить про автора?

Питання 30. Чи згадується в інших Євангеліях про те, що меч застосував саме Петро?

Зверніть увагу на сміливість Ісуса впродовж усієї оповіді про арешт та суд. Він знав, що Його чекає. Він не втікав і не ховався. Коли за ним прийшли, щоб схопити, Він двічі сміливо заявив: «Це Я». Люди з натовпу, що прийшли арештувати Його, впали на землю від Його слів. Якою мала бути сила, що виходила з Нього!

Якщо уважно переглянемо подальшу оповідь про те, коли Його поставлено перед первосвященником Каяфою та Понтієм Пилатом, то побачимо непохитну силу і правду Ісуса. Іноді через Його покірність у прийнятті хреста ми уявляємо Його відстороненим і цілком пасивним.

Питання 31. В чому євреї звинувачують Ісуса перед Пилатом у цій оповіді?

Багато авторів вказували на те, що, навіть вчиняючи найбільше зло в історії людства, євреї дуже переймалися своїми ритуалами та фізичною нечистотою. І це є дуже сильне звинувачення проти них. Яке лицемірство у показній святості і як воно протиставляється променистий праведності Ісуса Христа — Того, кого вони постановили знищити.

Питання 32. Що сказав Ісус Пилату про Своє царство?

Зверніть увагу на відкрите твердження Ісуса про те, що Він є правдивий цар — цар, який стоїть перед простим римським намісником. Не дивно, що Пилат хотів знайти вихід з цієї ситуації. Мерилл Тенні подає коротку історичну довідку про Пилата і говорить, що він був

«и'ятим намісником або представником влади римської імперії в Палестині в часи Христа, і перебував на цій посаді в період 26–36 рр. н. е.... Більшості намісників не подобалося, коли їх призначали у віддалені, проблемні, пустельні поселення, такі як Юдея, але Пилатові, здається, подобалося мучити євреїв, хоча, як виявилось, для них він був слабким суперником».⁶

Якби натовп євреїв не був настільки безумно розлючений, а він не хвилювався б так за свою репутацію, то, напевно, відпустив би Ісуса. Але він відвернувся від правди і через це попря-

⁶ Tenney M. C. *The Zondervan Pictorial Bible Dictionary*. — Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1967. — P. 656.

мував до свого власного знищення (Тенні також повідомляє, що через кілька років після того, як Пилата забрали з цієї посади в Юдеї, він вчинив самогубство).⁷

Питання 33. Хто були ці люди в натовпі, що вимагали розп'ясти Ісуса?

Це були не ті люди, яким Ісус служив щодня. Це були вожді — ті, хто відчував небезпеку від Ісуса, ті, хто ненавидів Його через те, що Він обстоював правду і світло, а вони захищали лицемірство і служіння самим собі. Це Світло було для них нестерпним.

Коли Ісус іде на хрест, ми бачимо, як Пилат остаточно відмовляється прийняти те, ким насправді є Ісус, і намагається відістити євреям за те, що вони примусили його до такого рішення.

Питання 34. Який напис приготував та умістив на хресті Пилат?

Зрештою, Пилат наполіг на своєму і категорично відмовився прибрати напис на трьох мовах, який могли прочитати люди всього тогочасного світу. Він поступився і свідомо вчинив неправильно, але у цій справі він домігся свого. Проте він і відсторонився, щоб не зазнати впливу від сказаного Христом про Його царство — і про правду.

Навіть у смертних стражданнях на хресті Ісус пам'ятав про свої синівські обов'язки.

Питання 35. Хто були ті жінки, які стояли біля хреста?

Питання 36. Перелічіть імена жінок, про яких написано в інших Євангеліях.

Матвія 27:56 _____

Марка 15:40 _____

Якщо ви вивчите схожості, то напевно побачите, чому деякі вважають сестру Марії, яку, можливо, звали Саломія, за матір синів Зеведеєвих. Через цей можливий зв'язок деякі дослідники вважають, що Іван був, напевно, двоюрідним братом Ісуса. А у світлі того, що Ісус доручив відповідальність за Свою матір Іванові, така думка видається ще більш імовірною. Цей «учень, якого любив Ісус» — єдиний з учнів, про якого згадується, що він був біля хреста.

Вправа 8

Поміркуйте. Виділіть трохи часу для роздумів про розп'яття і ті останні години людського життя Христа. Де були Його друзі? Хто був Йому вірний? Хто були ті люди, які зробили сміливий крок і вперше визнали себе за послідовників Ісуса? Про що вони думали, коли в поспіху готували тіло Христа до поховання? Який ви учень?

Іван особливо наголосив на тому, що Ісусові прокололи бік. Він єдиний, хто повідомляє про це. Цим він міг переслідувати дві мети. Одна — оскільки його Євангелія писалася набагато пізніше — полягала в тому, щоб протистояти тим, хто говорив, що Ісус насправді не помер,

⁷ Там само. — Р. 657.

або тим, хто сумнівався, що Він був по-справжньому людиною. Друга мета, можливо, була символічною. Ви можете порівняти твердження про кров і воду в Івана 19:34 зі згадкою про воду й дух в Івана 3 та зі свідощвом води й крові в 1 Івана 5:6–9.

Іван дає нам найдетальніший опис воскресіння і решти подій, пов'язаних з ним. Це дійсно кульмінація всього, про що він написав. Він веде нас від найпохмурішого моменту у всій історії людства до тріумфу перемоги над смертю, гріхом і сатаною. Це воскресіння є причиною для благовістя. Зауважте, якими словами Ісус звертається до Своїх учнів при першому з'явленні перед ними: «*Як Отець послав Мене, і Я вас посилаю*». Це радісна новина, якою ми маємо ділитися з цілим світом: живий Бог, воскреслий Спаситель став нашим мостом. Воскресіння згадується у всіх проповідях у Книзі Дій.

Практичне завдання. Донесіть звістку про воскресіння

Використайте **один** з двох наступних варіантів, щоб донести звістку про воскресіння у вашій церкві.

1. Підготуйте проповідь про воскресіння, щоб заохотити людей до благовістя на основі живої віри. Не зосереджуйтесь на тому, що зазвичай звучить у пасхальній проповіді про воскресіння — розкрийте нові грані. Допоможіть людям побачити воскресіння з іншого боку і спонукайте їх іти й поширювати Добру новину!
2. Використовуючи Іванову оповідь про воскресіння Ісуса, виконайте театралізовану сценку на 5–10 хвилин. Дайте волю уяві, спробуйте побачити себе на місці одного з героїв. Опишіть сцену так, як її бачив обраний вами персонаж. Вам буде необхідно організувати кілька зустрічей, під час яких ви зможете провести репетицію і зібрати всі необхідні костюми та реквізити. Це має бути проста сценка, а не розгорнута постановка — прослідкуйте, щоби в ній чітко передавалася одна істина, яку б ви хотіли донести до вашої аудиторії. Якщо ваш керівник курсу погодиться, ви можете також показати цю сценку на останній зустрічі з цього курсу. Вам необхідно особисто брати участь в цій сценці, щоб отримати залік із цього завдання.

ЗАУВАЖТЕ: Варіант 2 можна виконати спільними зусиллями кількох членів групи. Однак вам слід обговорити це з керівником курсу і виконати рівні частини роботи, щоб отримати залік за це завдання.

Як і багато інших бесід та подій, описаних в Євангелії від Івана, історії, подані в розділі 21, згадуються лише в цій Євангелії. Коли ви роздумуватимете над цим завершальним розділом, зверніть увагу на те, що Ісус знову показує приклад служіння. Син Божий готує сніданок для Своїх учнів. У вас є учні? Як ви послужили їм фізично?

Нота людськості, яку Іван вносить перед тим як завершувати оповідь — це запитання Петра: «*Господи, цей же що?*» І відповідь нас стосується так само, як стосувалася вона й Петра: «*...Що до того тобі? Ти йди за Мною*». Ми маємо дивитися тільки на Ісуса. Він закликає кожного до свого окремого завдання.

І в останньому вірші сказано, що Ісус зробив стільки всього, що в цілому світі не вистачило б місця для книг, в яких це було б описано. Ні, в нас немає повної картини того, ким Ісус був або ким Він є. Ми маємо те, що Бог вирішив нам відкрити. Нам достатньо знати, Хто наш Взірець. Цього достатньо для всіх наших потреб. Коли вам не даватимуть спокою прогалини в оповіді про Його життя або коли захочеться знати те, про що не сказано, пам'ятайте, що ми маємо все необхідне, щоб жити так, як хоче від нас Господь.

Підсумок

Євангелія від Івана — винятково особиста. Можливо, це тому, що Іван відкриває ту науку, яку Ісус давав тільки Своїм найближчим учням. А, можливо, тому, що при написанні ним рухала його велика любов до Ісуса. Хай там як, але Євангелія від Івана передає глибоку любов Ісуса до своїх послідовників так, як жодна інша Євангелія. І завдяки цій глибоко особистій картині, у якій показано глибину любові та дружби, що була між Ісусом і Його учнями, ми можемо зрозуміти, що Іван бачив у Ісусові не лише друга, але й свого Господа. Близькість їх стосунків відчувається впродовж всієї Євангелії. Нас усіх запрошено розділити ці дивовижні взаємини Друга зі Своїм другом і Господа з Своїм улюбленим послідовником.

Для Івана Ісус є Бог. Крім того, Іван також визнає Ісуса своїм Господом. Він характеризує Ісуса так, що ми не можемо не відчуту Ісусову любов до нас **особисто**. Ісус — син Бога і любить Свого Отця так, як ніхто інший. Але разом із тим на хресті Він переживає повну й цілковиту залишеність Своїм Отцем, щоб довести Свою любов до учнів. Господь Івана, його Бог — це Бог вищої любові; ніякий інший бог не любив тих, що йому поклоняються, такою любов'ю.

Євангелія від Івана не залишає жодного місця для сумнівів щодо божественності Ісуса. Ісус є Бог. Бог любові.

«Так бо Бог полюбив світ, що дав Сина Свого Однородженого, щоб кожен, хто вірує в Нього, не згинув, але мав життя вічне. Бо Бог не послав Свого Сина на світ, щоб Він світ засудив, але щоб через Нього світ спасся. Хто вірує в Нього, не буде засуджений; хто ж не вірує, той вже засуджений, що не повірив в Ім'я Однородженого Сина Божого» (Івана 3:16–18).

Відповіді на питання

1. Так.
2. Розп'яття.
3. *«Той учень, що свідчить про це, що й оце написав»* — це той самий учень, *«якого любив Ісус»*. Цей учень, прихилившись до грудей Ісуса на вечері, запитав, хто зрадить Його. (Другорядна інформація: чутка пішла про нього, що він не помре). Ці рядки також показують нам, що це не Петро.
4. Ваша відповідь.
5. Андрій, Петро, Пилип, Нафанаїл.
6. Іван також написав 1, 2, 3 послання від Івана та Об'явлення.
7. Іван виголошує свою мету: *«Щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його»* (Івана 20:31).
8. З гностицизмом — вченням, яке стверджувало, що Ісус не був повністю людиною.
9. Іван писав не для певної людини чи групи людей; його слово було приготовано для потреб і благословення всіх людей.
10. 1) Іван Христитель, 2) Нафанаїл, 3) Петро, 4) Марта, 5) Хома, 6) Іван, 7) Сам Христос.
11. Вони схопили каміння, *«щоб кинути на Нього»*.
12. Вони знали, що Ісус стверджував, що Він — Бог, а за юдейським законом це вважалось богохульством і каралося каменуванням.
13.
 1. «Я [є] хліб життя».
 2. «Я [є] Світло для світу».
 3. «Я [є] двері».
 4. «Я [є] Пастир Добрий».
 5. «Я [є] воскресення й життя».
 6. «Я [є] дорога, і правда, і життя».
 7. «Я [є] правдива Виноградина».
14.
 1. Переміна води у вино.
 2. Зцілення сина царедворця.
 3. Зцілення чоловіка біля Віфесди.
 4. Нагодування п'яти тисяч.
 5. Ходіння по воді.
 6. Зцілення сліпого.
 7. Воскресіння Лазаря.
15. Вони відцуралися Його.
16. Для отримання спасіння ми не можемо розраховувати на походження, культуру, освіту, авторитет або свій вплив.
17. Ісус сказав — і так сталося. Це також було перше записане чудо.
18. Його власна кров, тобто той факт, що він був євреєм.

- 19.** Цар асирійський.
- 20.** Ізраїльтяни.
- 21.** Вони поклонялися й ідолам, і Богові.
- 22.** Ці учні були, по суті, простими, неосвіченими людьми або, як каже Мірс, були «юрбою нікчем».
- 23.** У ваших відповідях буде вказано подібне до такого:
- 1:33 — Зійшов на Ісуса; Ісус хреститиме Духом Святим.
- 3:5 — Людина має народитися з Духа.
- 6:63 — Дух оживлює.
- 7:37–38 — Ісус сказав, що Дух потече з нас, як ріки живої води.
- 14:16–17 — Він — наш Втішитель, Дух правди.
- 14:26 — Він навчить нас усього і пригадає нам усе, що говорив Ісус.
- 15:26–27 — Засвідчить про Христа, і ми повинні робити так само.
- 16:8 — Виявить світові про гріх.
- 16:14 — Сповістить нам про Христа.
- 24.** Таємниця християнського життя — це перебування в Христі. Перебути — це жити в Бозі, тобто фактично бути Його частиною, отримувати життя від Нього, живучи не незалежно, а у повній залежності від Нього. Регулярне читання Біблії (як ми дізналися в курсі «Основи християнського життя»), регулярна молитва, підтримування контакту з Богом впродовж усього дня, довіра своїх турбот в Його руки, дотримання того, що говорить Біблія, — все це допоможе нам досягти мети.

25.

АНАЛІЗ		
	Прохання	Мета
вірш 1	Прослав Сина	Щоб Бог прославився
вірш 5	Прослав Мене (Ісуса)	
вірш 11	Захочай їх	Щоб єдине були
вірш 13	Щоб мали вони в собі радість Мою досконалу	
вірш 15	Щоб зберіг їх від злого	
вірш 17	Освятити їх правдою	
вірш 21	Щоб були всі одно	
вірш 21	Щоб були в Нас	Щоб увірував світ
вірш 22	Щоб єдине були	
вірш 23	Щоб були досконалі в одно	Щоб пізнав світ
вірш 24	Щоб там зо Мною були	
вірш 24	Щоб бачили славу Мою	

- 26.** Ваша відповідь. Ми можемо припустити, що, оскільки це записано в трьох інших Євангеліях, Іван не вважав за необхідне це повторювати.
- 27.** *«Дайте оцим відійти».*

- 28.** Ісус не втратив нікого з тих, кого Йому дав Бог (див. Івана 6:39)
- 29.** Ми можемо припустити, що автор (Іван) був добре знайомий з двором первосвященика. Погляньте на вірш 15. Як ми знаємо, Іван прямо ніколи себе не називає в своїй Євангелії.
- 30.** Ні.
- 31.** Тут вони фактично не висунули ніяких звинувачень.
- 32.** Ісус сказав, що Його царство не із світу цього.
- 33.** Первосвященики і їхня служба.
- 34.** Ісус Назарянин, Цар Юдейський.
- 35.** Мати Ісуса, її сестра, Марія Клеопова і Марія Магдалина
- 36.** Матвія 27:56 — Марія Магдалина, і Марія, мати Якова й Йосипа, і мати синів Зеведеєвих.
Марка 15:40 — Марія Магдалина, і Марія, мати Якова Молодшого та Йосії, і Саломія.

Відповіді до вправ

1. Ви повинні вміти цитувати слова цього вірша слово в слово, без жодної помилки!
«Це ж написано, щоб ви ввірували, що Ісус є Христос, Божий Син, і щоб, віруючи, життя мали в Ім'я Його!» Івана 20:31
2. Ваша відповідь.
3. Ваші відповіді можуть відрізнятися від наведених нижче.

ГРОМАДЯНСТВО У ЦАРСТВІ

Никодимове бачення	Ісусове бачення
1. Фізичне царство	1. Духовне Царство
2. Фізичне народження	2. Духовне народження
3. Визволення від земних ворогів	3. Спасіння, дане Духом
4. Видимий доказ громадянства	4. Доказом громадянства є Святий Дух
5. Фізичні винагороди	5. Вічне життя

4. Ваша відповідь.
5. Ваша відповідь.
6. Ваша відповідь.
7. Ваша відповідь.
8. Ваша відповідь. Учні Ісуса завзято твердили, що вони будуть з Ним у всіх випробуваннях. Наскільки ви готові потерпіти навіть маленьке неприйняття, не кажучи вже про смерть заради Христа? Не судіть цих друзів Христа надто суворо. Чому Йосип з Аріматеї та Никодим тепер зробили цей крок? Можливо, вони були засоромлені тим, що вірили таємно. Хто був поряд з Ісусом? Жінки були поряд із Ним, але, напевно, вони не ризикували життям. І ми бачимо, що Іван, улюблений учень, був там. Які у вас стосунки любові з Ісусом, Спасителем світу? Хай це буде моментом випробування вашої особистої відданості Йому.

Притчі та чудеса Ісуса

ДОДАТОК

У цей додаток включені таблиці, в яких ви будете записувати притчі та чудеса Ісуса. Кількість відведеного місця не вказує на те, скільки притч/чудес ми хочемо, щоб ви знайшли. Ми просто хотіли надати достатньо місця, аби ви могли записати все, що знайдете.

ЧУДЕСА ІСУСА В ЄВАНГЕЛІЇ ВІД ІВАНА

Місце Писання	Чудо	Де відбулося	Реакція

ПРИТЧІ ІСУСА В ЄВАНГЕЛІЇ ВІД ІВАНА

[illegible]

Поглянемо на Євангелію від Івана

Іван зображає Ісуса Христа, Сина Божого

Розділ 5 книги Генрієти Мірс «Погляд на Новий Заповіт»⁸

Ми розгортаємо Євангелію від Івана, міркуючи над питанням: «Що ви думаєте про Ісуса Христа?» Хто Він — найвеличніший учитель світу чи правдивий Бог? Один із пророків чи Спаситель світу, про прихід Якого пророки звіщали?

Іван ставить за мету дати остаточну відповідь на ці питання.

Сім свідків

Євангелія від Івана була написана для того, щоб люди повірили, що Ісус Христос — Бог. Для доказу цього факту Іван приводить нам сім свідків. Ось вони.

«Що скажеш ти, Іване Христителю?» «*І я бачив, і засвідчив, що Він Божий Син!*» (Івана 1:34).

«Який твій висновок, Нафанаїле?» «*Ти Син Божий*» (Івана 1:49).

«Що знаєш ти, Петре?» «*Ти Христос, Син Бога Живого!*» (Івана 6:69).

«Що думаєш ти, Марто?» «*Ти Христос, Син Божий*» (Івана 11:27).

«Який твій вердикт, Хомо?» «*Він є „Господь мій і Бог мій!“*» (Івана 20:28).

«Що стверджуєш ти, Іване?» «*Ісус є Христос, Божий Син*» (Івана 20:31).

«Що Сам Ти скажеш про Себе, Христе?» «*Я Син Божий*» (Івана 10:36).

Сім чуд

Ми бачимо сім знамен або чуд, які доводять, що Він Бог. «*Бо не може ніхто таких чуд учинити, які чиниш Ти, коли Бог із ним не буде*» — такими були слова Никодима (Івана 3:2).

Переміна води у вино Івана 2:1–11

Зцілення сина царедворця Івана 4:46–54

⁸ Використано з дозволу.

Зцілення чоловіка біля Віфесди	Івана 5:1–47
Нагодування п'яти тисяч	Івана 6:1–14
Ходіння по воді	Івана 6:15–21
Зцілення сліпого	Івана 9:1–41
Воскресіння Лазаря	Івана 11:1–57

Сім «Я є»

Є ще один доказ Його божественності, з яким ми постійно стикаємося в Євангелії від Івана. У цій книзі Ісус об'являє Свою божественну природу словами про те, ким Він є (тобто називаючи себе Божим іменем «Я є»). Він говорить:

«Я [є] хліб життя»	Івана 6:35
«Я [є] Світло для світу»	Івана 8:12
«Перш, ніж був Авраам, Я є»	Івана 8:58
«Я [є] Пастир Добрий»	Івана 10:11
«Я [є] воскресення й життя»	Івана 11:25
«Я [є] дорога, і правда, і життя»	Івана 14:6
«Я [є] правдива Виноградина»	Івана 15:1

Євангелія від Івана починається не в яслах у Віфлеємі, а ще до створення всіх світів — «споконвіку». Ісус був Сином Божим до того, як Він стався тілом і перебував між нами. «Споконвіку було Слово». Як ці слова нагадують початок книги Буття!

Христос став тим, ким Він раніше не був — людиною. Проте Він не припинив бути Богом. Він — Боголюдина. Він жив у цьому світі в skinі плоті 33 роки. Навіть будова слова «втілення» про це свідчить — це входження «в» «тіло». Отже, Христос — це Бог у тілі.

Методи приведення інших людей до Христа

Проповідь

Івана 1:35–51. Андрій почув проповідь Івана Христителя (Івана 1:40).

Свідчення брата

Андрій розповів своєму братові Петру. Свідчити в колі своєї сім'ї чи не найважче (Івана 1:41). Лиш спробуйте!

Прямий поклик Христа

Пилип почув поклик Христа і пішов за ним (Івана 1:43).

Свідчення товариша

Пилип сказав: «Прийди та побач», — і цим збудив цікавість Нафанаїла (Івана 1:46). Це нагадує нам про те, яким важливим може бути наше особисте свідчення.

Доктор Д. С. Гордон розповідає про те, як одна матір втішала свою маленьку доньку, налякану грозою. «Бог подбає про тебе, моя крихітко», — сказала вона, вкладаючи доню спати. Але дівчинка, перелякавшись лютих спалахів та жахливого грому, почала кликати маму. Мати заспокоїла перелякану дитину і ніжно промовила: «Знаєш, крихітко, як я тобі вже казала, Бог є тут і Він подбає про тебе». Маленька дівчинка відповіла: «Так, мамо, але знаєш, коли так силь-

но гримить, то маленькій дівчинці хочеться, щоб поряд був хтось ще й у шкірі». Їй потрібна була присутність людини, теплий людський дотик і ніжний людський голос. Хіба не це саме вчинив для нас Бог? Ісус — це Бог, що прийшов до нас, увібравшись у шкіру. Так, Він прийшов до нас у тілі. Він прийшов, щоб торкатися людей і відчувати на Собі їхні немочі.

Як люди прийняли Христа-Слово? Прочитайте Івана 1:11. Він прийшов до своїх (євреїв), та вони Його відцуралися. Це так немов батько, повернувшись з довготривалої поїздки, не зміг увійти до свого дому, бо двері виявилися замкнені, а сім'я всередині відмовилася його впустити. Таке навіть важко собі уявити. Але саме так і сталося з Ісусом. Своему народові Він представив Себе Царем, але був відкинутий. Усюди в цій Євангелії ми бачимо, як Ісус розділяє людей. Коли Він приходить і говорить правду, люд слухає Його. Хтось вірить, хтось відкидає. Христос завжди розділяє людей, навіть сьогодні. *«До свого Воно прибуло, та свої відцурались Його»*. Це справді трагедія! Але відцуралися Його не всі. Іван показує результати віри.

Шлях спасіння

Що ми маємо зробити для спасіння

«А всім, що Його прийняли, їм владу дало дітьми Божими стати, тим, що вірять у Ймення Його» (Івана 1:12).

Що необхідно зробити: вірити і прийняти.

Результат: Ви стаєте дитиною Божою.

На що не варто розраховувати для отримання спасіння

Інколи найкращий спосіб зрозуміти, чим є предмет, — це зрозуміти, чим він не є. В Івана 1:13 сказано, чим спасіння не є. *«Що не з крові, ані з пожадливості тіла, ані з пожадливості мужа, але народились від Бога»*. Сьогодні люди покладаються на все це, сподіваючись отримати вічне життя. Синами Божими нас робить нове народження.

«Не з крові» — тобто не по спадковості. Як же ми залежимо від сприятливого походження!

Не «з пожадливості тіла» — тобто не через культуру та освіту. Спасе нас не те, що ми знаємо, а Той, в Кого ми віримо.

Не «з пожадливості мужа» — тобто не через престиж чи вплив.

Але «від Бога» — силою Святого Духа Божого. Бог приходить і визволяє нас, якщо ми віримо і приймаємо Його за Спасителя і Господа.

Дослідімо цю Євангелію, беручи до уваги мету Івана. Вона зазначена в Івана 20:31, перечитайте її ще раз.

Привселюдне служіння: «Я на світ прийшов»

(Прочитайте Івана 1:19–12:50)

Серед семи великих свідків божественності Христа Іван Христитель був першим. *«Ото Агнецъ Божий!»* Іван, побачивши Духа, що сховався і залишався на Ісусові під час хрещення, далі додав: *«І я бачив, і засвідчив, що Він Божий Син!»* (Івана 1:34). Це його остаточне свідчення: *«Він Божий Син!»* (Івана 1:34).

На самому початку Христос Своїми словами та ділами являє Себе Сином Божим. Першим знаком Його божественності була переміна води у вино (Івана 2:1–11). Він сказав — і сталося так. Це чудо переконало Його учнів у тому, що Він Месія.

Коли Ісус очистив храм і вигнав звідти міняльників, провідники народу просили, щоб Він показав їм «знамено» на доказ Своєї влади, і Він їм сказав: *«Зруйнують цей храм, і за три дні Я поставлю його!»*. Провідники були вражені, бо на зведення будівлі пішло сорок шість років. *«А Він говорив про храм тіла Свого»*, — пояснює Іван (Івана 2:19–22). Найвищим доказом Христової божественності є воскресіння. Прочитайте Римлян 10:9–10. Чи довірилися ви живому Христу?

Ісус дав цьому чоловіку чудове вчення про вічне життя та про Свою любов (Івана 3:16), а також про нове народження (Івана 3:6). Никодим був високоморальним, чесним чоловіком, та все ж Христос сказав йому: *«Вам необхідно родитись згори»*. Якби Ісус сказав ці слова самарянці, Никодим погодився б із Ним. Вона не була єврейкою, її самарянське походження не давало їй підстав для жодних надій. Але Никодим був євреєм від народження, і його походження давало йому право сподіватися всього, що було обіцяно Божому народові. Проте саме йому Ісус сказав: *«Вам необхідно родитись згори»*.

Уявімо, що чоловік, народжений в Ірландії, вирішив піти на вибори разом зі своїм сусідом, який народився в Америці. Він почекав, поки проголосує сусід, а потім підійшов і попросив бюлетень і собі.

— Де ви народилися? — запитують його.

— В Ірландії.

— Ви отримали громадянство США?

— Ще ні.

— Вибачте, але проголосувати ви не зможете.

— Чому ні? Ви ж дозволили проголосувати цьому чоловіку, а я такий же, як і він. Я швидше за нього віддаю борги, та й до дружини ставлюся краще, ніж він.

— Вибачте, але все це не стосується виборів. Ви не отримали громадянства, а тому і не можете голосувати.

Христос каже: *«Вам необхідно родитись згори»*, щоб увійти в Царство Небесне. Чи народилися ви згори?

Як і тогочасні євреї, Никодим знав закон Божий, але зовсім не знав Божої любові. Він був високоморальним чоловіком. Він визнавав Ісуса за вчителя, але не знав Його як Спасителя. Світ сьогодні ставиться до Ісуса так само. Йому віддають перше місце серед учителів світу, але не поклоняються Йому як Богу.

Приголомшливі твердження Ісуса

Твердження про рівність з Богом:

Називає Бога *«Отець Мій»* (Івана 5:17). Євреї знали, що Він мав на увазі. *«Він зробив себе Богові рівним»*, — казали вони. Бо знали, що Він називав Бога своїм Отцем у такому значенні, в якому Він не є Отцем для жодної іншої людини.

Твердження про те, що Він — Світло для світу

«Я Світло для світу. Хто йде вслід за Мною, не буде ходити у темряві той, але матиме світло життя» (Івана 8:12).

Твердження про те, що Він Вічний з Богом:

«Поправді, поправді кажу вам: Перш, ніж був Авраам, Я є» (Івана 8:58).

Це твердження про вічність з Богом помилково зрозуміти неможливо. Він або Син Божий, або ошуканець. Не дивно, що *«схопили каміння вони, щоб кинути на Нього»*.

Ісус відкрив жінці біля криниці правду про Свое месіанство. Ця розповідь показує нам, наскільки для Христа цінна кожна душа. Він зустрівся з цією аморальною жінкою віч-на-віч і показав їй, яким життям вона живе. Її легковажне сприйняття шлюбу не відрізняється від сучасних доволі поширених поглядів. Господь не засудив її — Він відкрив їй, що Він Єдиний, Хто може задовольнити її потреби. Христос відкрив їй дивовижну правду: Він — вода життя. Тільки Він може втамувати спрагу. Джерела цього світу залишають нас спраглими. Люди пробують все, але залишаються нещасливими й неспокійними. Чи повірила жінка Христові? Що вона зробила? Її дії сказали набагато більше за будь-які слова. Вона пішла і своїм простим свідченням привела до Христа ціле місто (Івана 4:1–42).

У зціленні сина царедворця ми бачимо другий знак божественності Христа. Під час розмови з сотником Ісус підводить цього чоловіка — а потім і ціле сімейство, яке долучилося до нього, — до відкритого визнання Христа за Господа (Івана 4:46–54).

Чудо нагодування п'яти тисяч було притчею, яку Ісус розповів ділами. Сам Ісус — це Хліб з неба. Він хотів розповісти, що всім, хто повірить у Нього, Він дасть вдоволення потреб і радість (Івана 6:35).

Люди хотіли зробити Христа своїм Царем, бо Він зміг їх нагодувати. Як це нагадає сучасних людей! Вони прагнуть до того, хто може дати їм їжу та одяг. А Христос каже: *«Шукайте ж найперш Царства Божого й правди Його, а все це вам додасться»* (Матвія 6:33). Христос не став би Царем на їхніх умовах. Він відпустив здивований натовп і пішов на гору. Людські сподівання на те, що Він стане їхнім політичним лідером, не справдилися, а тому вони *«не ходили вже з Ним»* (Івана 6:66).

Люди розділилися через Ісуса (Івана 7:40–44). Ми бачимо, що невірство переростало у справжню ворожість, але у Його правдивих послідовників віра зростала. *«Одні говорили: Він добрий, а інші казали: Ні, Він зводить з дороги народ...»*. Почувши твердження Христа, людина повинна сказати або одне, або інше. Він або Бог, або пройдисвіт. Середнього не існує. А що ви скажете про Христа?

Воскресіння Лазаря — останнє знамення в Євангелії від Івана. В інших Євангеліях згадується про воскресіння доньки Яіра та сина вдови з Наїна. Але в цьому випадку Лазар був мертвий уже чотири дні. Але хіба воскресити одного Богові важче, ніж іншого? Однак те, що сталося, справило глибоке враження на провідників народу (Івана 11:47–48). Звертаючись до Марти, Ісус сказав про Себе величне твердження: *«Я воскресення й життя. Хто вірує в Мене, хоч і вмере, буде жити: І кожен, хто живе та хто вірує в Мене, повіки не вмере. Чи ти віруєш в це?»* (Івана 11:25–26).

Усі ці події завершуються урочистим в'їздом Ісуса в Єрусалим. Його привселюдне служіння завершилося. Записано, що серед старших з народу чимало увірувало в Нього, але відкрито вони в цьому не зізнавалися.

Особисте служіння: «Я на світ прийшов»

(Прочитайте Івана 13–17)

Євреї повністю відцуралися Ісуса. Тепер Він зібрав навколо Себе послідовників і, перш ніж відійти від них, розповів їм багато таємниць. Він хотів утішити Своїх учнів, бо знав, як важко їм буде без Нього. Вони будуть вівцями без пастиря. Це маленьке товариство було для Нього «своїм», хоча всі вони були ще дуже слабкими. Його останні слова перед смертю записані в розділах 13–17. Ці розділи називають «Святеє Святих» Писання.

Як чудово, що Ісус вибрав саме таких людей і саме їм виявив Свою любов. Усі вони, за винятком Петра та Івана, видаються юрбою нікчем. Але для Нього це були «свої», і Він любив

їх. Одне з особливих умінь Ісуса — це перетворювати нікчемних людей у поважних. Саме це Він зробив з першою групою Своїх послідовників і далі робить це саме впродовж віків. Лінкольн казав, що Бог, певно, любить звичайних людей, бо дуже багато Він їх створив.

Господь, оголосивши про Свій відхід, дає учням нову заповідь, щоб вони любили один одного. *«По тому пізнають усі, що ви учні Мої, як будете мати любов між собою»*. Належність до учнів Христових визначається не символом віри, який ви повторюєте, не гімнами, які ви співаєте, і не обрядами, яких ви дотримуетесь, а тим, чи любите ви один одного. Наскільки християни люблять один одного, настільки світ віритиме в них та в їхнього Христа. Ця міра любові є найвищою перевіркою учнівства. Він згадує цю нову заповідь знову в Івана 15:12.

Ісус говорив про Свого Отця, але тепер Він веде мову про ще одну Божу Особу — Святого Духа. Якщо Він (Христос) має залишити їх, то Він пошле Утішителя, який перебуватиме з ними. Це чудова обітниця для Божих дітей! Ісус повторює цю обітницю в розділі 15, а потім знову в 16. Перегляньте ці місця (15:26; розділ 16). Мало хто знає про цю Присутність в їхньому житті. Саме Його силою ми живемо. Ніколи не говоріть про Святого Духа як про неживе. Він — Особа. Він є однією з Божих Осіб.

У Івана 15 Ісус відкриває Своїм учням справжню таємницю християнського життя. Перебувайте в Христі. Він — джерело життя. Перебувайте у Христі так, як галузка перебуває у виноградіні. Вітка за своїм бажанням не може ні відтяти себе від стовбура, ні приєднатися до нього. Вона має перебувати на ньому, щоб родити плоди. Це образ нашого життя в Христі. Живіть і ходіть у Христі, і ви будете родити плід. Якщо ви не перебуватимете у Христі, то плід скоро пропаде. Як вітка без виноградини мертва, так і ми без Христа. Електролампа може бути в ідеальному стані, але якщо вона не приєднана до електромережі, вона не світитиме. Це ще один образ перебування там, де сила.

Після завершення розмови з одинадцятьма учнями Ісус звернувся до Отця. Учні слухали Його урочисті слова любові. Вони, напевно, були вкрай зворушені, коли чули, як Він говорив Отцеві про те, як Він любить їх та дбає про них! Якщо ви бажаєте пізнати красу та глибину цих дивовижних слів, схиліть у молитві коліна та дозвольте Ісусові направити вас, коли ви молитиметесь та читатимете Івана 17.

Страждання та смерть: «І знов покидаю Я світ»

(Прочитайте Івана 18 — 19)

Година прийшла! Христу залишалося звершити свою найвеличнішу справу на землі. Він мав померти, щоб прославити Отця і спасти грішний світ. Він прийшов віддати Своє життя на викуп за багатьох. Христос прийшов у світ через ясла, а пішов через двері хреста.

Усі учні, крім Івана, покинули Ісуса в ту годину, коли Він найбільше їх потребував. У цій юрбі втікачів був Яків — один з найближчого кола, Нафанаїл, в якому не було підступу, та Андрій, який умів працювати на особистому рівні. Ось вони всі, біжать стрімголов геть від свого Друга. Жалюгідне видовище! Зачекайте! Не поспішайте звинувачувати їх. Погляньте на себе. Чи близько ви тримаєтеся Ісуса? Пам'ятайте, що більшість не завжди права. Але подивіться, чи праві ви! Чи може Христос на вас розраховувати?

Клан Юди-зрадника ще не вимер.

Клан Симона-відступника ще й досі серед нас.

Клан дев'яти втікачів усе ще тут.

А в клані вірного Івана людей так само небагато.

Герб якого клану висить на внутрішній стіні вашого духа? Дайте чесну відповідь.

На хресті ми бачимо найбільшу ненависть і найбільшу любов. Людина настільки ненавиділа, що вбила Христа. Бог настільки полюбив, що дарував людям Життя.

Інші релігії можна описати словом з чотирьох літер. Для описання нашої знадобиться довше слово. Інші релігії кажуть: «Роби». Наша релігія говорить: «Зроблено». Наш Спаситель на хресті здійснив усе. Він поніс наші гріхи і, віддаючи Своє життя, промовив: *«Звершилось!»* Це вигук переможця. Він завершив відкуплення людей. Людям залишилося тільки в це повірити. Чи здійснилося це у вашому серці?

Спасіння має високу ціну. *«Христос був умер ради наших гріхів»* (1 Коринтян 15:3). Це коштувало Йому життя.

Один хлопчик-індієць врятував життя своїй маленькій сестрі, яку вкусила гримуча змія, висмоктавши отруту з її рани. Проте через ранку на губі отрута поширилася його тілом, і він помер. Господь Ісус Христос почув наші воання, коли нас вкусив прадавній змії. Він завдав смертельного удару нашому ворогу, дияволу, але прийняв отруту наших гріхів, яка вбила Його.

В одному шотландському селі мешкав лікар. Він був відомий своєю майстерністю та побожністю. Після того як він помер, було проведено перевірку його бухгалтерської документації. Там було виявлено чимало рахунків, позначених записом червоним чорнилом: *«Прощено — не може заплатити через бідність»*. Але його дружина, яка мала інше бачення, сказала: *«Ці рахунки мають бути оплачені»*, — і подала на боржників до суду. Суддя запитав її: *«Скажіть, ці записи червоним чорнилом зроблені вашим чоловіком?»* *«Так»*, — відповіла вона. Тоді суддя сказав: *«У такому разі жоден суд не зможе присудити стягнення грошей за тими статтями, де він написав: „Прощено“»*. Так само Христос звільнив нас від наших духовних боргів і написав: *«Відпускаються гріхи тобі»*.

Перемога над смертю — «Я йду до Свого Отця»

(Прочитайте Івана 20 — 21)

У нас є Спаситель, Який переміг смерть. *«Він завжди живий»*.

На третій день могила була пустою! Могильні пелени були на місці. Ісус воскрес із мертвих, але не так, як інші. Коли Лазар вийшов із могили, він був замотаний в пелени. Він вийшов у своєму звичному тілі. Але коли Ісус вийшов з могили, Його фізичне тіло перемінилося на духовне. Перемінене тіло просто вийшло з плащаниці й залишило її, як метелик залишає свій кокон. Прочитайте, що сказано в Івана 20:6–8.

Ісусові з'явлення після Його воскресіння — всього їх було десять — допомогли учням повірити, що Він Бог. Прочитайте зізнання сьомого свідка — невіруючого Хоми (Івана 20:28). *«А Хома відповів і сказав Йому: Господь мій і Бог мій!»* Ісус хотів, щоб у кожного з Його учнів зник навіть найменший сумнів. Вони мають виконати Його велике доручення і понести Євангелію у світ (Івана 20:21).

Петрові, який тричі відрікся, Ісус дав можливість тричі Його визнати. Він хотів цілковито відновити його права в служінні. Христос хоче лише того, щоб ті, хто Його любить, служили Йому. Якщо ви любите Його, ви маєте служити Йому. Жоден із тих, хто любить Його, не служити Йому просто не може.

Які останні слова Ісуса в цій Євангелії? *«Ти йди за Мною!»* Це Його слова кожному з нас. Тож ідімо за Христом в любові та послуху, аж доки Він прийде!

